

عنوان مقاله:

بازخوانی نماد مناره مساجد اسلامی در رویکردی تاریخی و پدیدارشناسانه

محل انتشار:

فصلنامه سخن تاریخ، دوره 16، شماره 39 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

علیرضا صیادنژاد - مربی دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی، قم، ایران

خلاصه مقاله:

بازخوانی نماد مناره مساجد اسلامی در رویکردی تاریخی و پدیدارشناسانه چکیده: حضور نمادهای دینی و شعائر مذهبی در جامعه، یکی از نمادهای حضور دین در جوامع به شمار می آید. پژوهشگران اجتماعی ریشه چنین حضوری را گاه در باورها و دستورات دینی و گاه هم در عوامل اجتماعی دیگری از جمله تاثیرات فرهنگی دیگر ادیان علت یابی می کنند. «مناره» مساجد اسلامی را می توان به عنوان یکی از نمادها و شعائر مذهبی اسلامی دانست که از سال های آغازین اسلامی، حضور مستدام و رو به گسترش خود در معماری مکان های مقدس اسلامی را حفظ کرده است. همین امر موجب شده که پژوهش های نسبتاً گسترده ای پیرامون معماری اسلامی به صورت عام و گاه مناره به صورت خاص به نگارش درآید. در همین راستا، مقاله حاضر تلاش دارد تا در کنار بررسی و مطالعه کتاب خانه ای ریشه های تاریخی و عبادی مناره و اشاره به کارکردهای عرفی آن، تبیینی جدید از ریشه های روانی و اجتماعی حضور نماد مناره در جامعه بپردازد و از طریق آن به این پرسش پاسخ دهد؛ اینکه آیا صرفاً عامل هایی درون دینی موجب بقا و گسترش نمادهایی همچون مناره هستند و یا اینکه می توان به عوامل دیگری هم اشاره نمود؛ عواملی که گاه از عامل های درون دینی هم تاثیرگذارتر هستند. برای رسیدن به چنین پاسخی، متن حاضر با پذیرش تاثیر عوامل درونی و روانی انسان بر همه رفتارهای انسانی از جمله رفتارهای دینی، رویکردی تاریخی تطبیقی تحت عنوان پدیدارشناسی را دنبال می کند تا میزان این تاثیرات را بر ظهور نمادهای فرهنگی دینی همچون مناره را بررسی می کند، عواملی که توجه به آنها موجب کامل تر شدن تحلیل و تفسیر نمادهای دینی خواهد شد. کلید واژگان: مناره پدیدارشناسی مناره در تاریخ اسلامی ستون کیهانی پلکان آسمان

کلمات کلیدی:

مناره پدیدارشناسی مناره در تاریخ اسلامی ستون کیهانی پلکان آسمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1610152>

